

Peutergroep Kastanjeplein

Pedagogisch beleidsplan 2018-2022

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Hoofdstuk 1: Pedagogische visie	4
Hoofdstuk 2: Emotionele veiligheid	6
Hoofdstuk 3: Ontwikkelen en leren	7
-3.1 Sociale competenties	
-3.2 Persoonlijke competenties	
-3.3 Het aanbieden van activiteiten	
-3.4 De competenties	
-3.5 Binnen- en buitenruimtes en materiaal	
Hoofdstuk 4: Overdracht waarden en normen	10
Hoofdstuk 5: het pedagogisch kwaliteitssysteem Leerkracht	11
-Positieve benadering en sensitieve responsiviteit	
-Respect voor de autonomie van het kind	
-Structuur en rituelen	
-Kansen grijpen en kansen creëren	
-Praten, uitleggen en luisteren	
-Ondersteunen van de relaties tussen kinderen	
Hoofdstuk 6: Het pedagogisch handelen	12
Hoofdstuk 7: Observeren en volgen van kinderen	14
-7.1 Bosos 2-4 jaar en mentorschap	
-7.2 Kinderen met opvallend gedrag	
-7.3 Kinderen met een ontwikkelingsachterstand, ziekte of beperking	
-7.4 Samenwerking in de wijk	
-7.5 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	
Hoofdstuk 8: Doorgaande lijn	17
Hoofdstuk 9: Ouderbetrokkenheid	19
Hoofdstuk 10: De organisatie van de peutergroep	22
-Groepsindeling	
-Extra flexdagen	
-Indeling van de ruimte en aanbod van het materiaal	
-GGD-eisen	
-Dagindeling	
-Toiletbezoek en verschonen	
-Vier ogen principe	
-Regels	
-Feesten	
-Wennen	
-Wat verwachten wij van de ouders?	
-Oudercommissie	
-Klachtenregeling peutergroep Kastanjeplein	
-Pedagogisch beleidsmedewerker en coach	

Inleiding

In het pedagogisch beleid van peutergroep Kastanjeplein staat de ontwikkeling van kinderen centraal. Onze missie is: leer de kinderen hun vleugels ontdekken, zodat zij die kunnen uitslaan.

We gaan uit van de behoefte van elk kind aan veiligheid en uitdaging, geborgenheid en ruimte. Het pedagogisch beleid van peutergroep Kastanjeplein is gebaseerd op de 4 pedagogische kerndoelen vanuit de Wet Kinderopvang.

- Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid
- Het bevorderen van persoonlijke competenties van de kinderen
- Het bevorderen van de sociale competenties van de kinderen
- Hoe de overdracht van waarden en normen plaatsvindt.

Het boek "Pedagogisch kader voor kindercentra van 0 tot 4 jaar" is bij ons op de peutergroep een leidraad voor ons pedagogisch handelen en beleid. Dit komt voort uit onze pedagogische visie die we beschrijven in hoofdstuk 1. In hoofdstuk 2 beschrijven we de emotionele veiligheid, als voorwaarde tot ontwikkeling. In hoofdstuk 3 gaan we in op de manier waarop we kinderen helpen zich te ontwikkelen en leren, we besteden aandacht aan de sociale en persoonlijke competenties. In hoofdstuk 4 komt de overdracht van normen en waarden aan bod.

In het vijfde hoofdstuk leest u hoe peutergroep Kastanjeplein voortdurend aandacht heeft voor het volgen en verbeteren van de pedagogische kwaliteit d.m.v. de methode leerKRACHT. De pedagogisch medewerkers spelen daarin een centrale rol.

In hoofdstuk 6 leest u welke grondhouding peutergroep Kastanjeplein van hen verwacht in de omgang met de kinderen en welke kennis en vaardigheden zij daarvoor inzetten. Ook is er in dit hoofdstuk aandacht voor het dagritme en voor de materiële factoren zoals de binnen- en buitenruimte en het spelmateriaal.

Hoofdstuk 7 beschrijven we de manier waarop we kinderen volgen in hun ontwikkeling en hoe we om gaan met signaleren van opvallend gedrag. In hoofdstuk 8 beschrijven we de doorgaande lijn naar de basisschool. In het werken met kinderen zijn ouders een onmisbare schakel. Hoe wij vormgeven aan het contact met ouders leest u in hoofdstuk 9.

Hoofdstuk 1: Pedagogische visie

Door de eigenheid van het "peuter zijn" te gebruiken, willen wij ons aanbod zo afstemmen dat de kinderen zich veilig voelen om vanuit die veiligheid de wereld om hen heen te gaan ontdekken, waardoor zij zichzelf gaan ontwikkelen. Daarom is het van wezenlijk belang dat de samenwerking tussen ouders en peutergroep goed is: door een goede relatie voelt een kind zich veilig en wordt het gestimuleerd zich te ontplooien.

De ruimte is zo ingericht dat het uitnodigend is om te gaan ontdekken, de leidsters hebben een goede kennis van de ontwikkelingslijnen om de kinderen zo goed mogelijk te begeleiden en uit te nodigen tot het leren vliegen door gebruik te maken van hun eigen vleugels.

In dit pedagogisch beleidsplan beschrijft peutergroep Kastanjeplein haar visie op het werken met peuters, ouders en samenwerkingspartners aan de hand van negen uitgangspunten.

Ieder kind is uniek. Het kind is vanaf de geboorte rijk aan mogelijkheden, aan kracht en creativiteit. Maar ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo. We zien het als een belangrijke taak om de kinderen hierbij te begeleiden. Dit doen we door goed naar kinderen te kijken en aan te sluiten bij de eigen manier van leren van elk kind.

Veiligheid + uitdaging = groei. Ieder kind heeft een veilige basis nodig om zich te kunnen ontwikkelen. Een kind dat zich veilig voelt, heeft de energie en de rust om zich te ontwikkelen. Peutergroep Kastanjeplein biedt deze emotionele veiligheid. Elk kind moet zich bij ons veilig en vertrouwd kunnen voelen, lekker in zijn vel zitten en zichzelf kunnen zijn.

Spelen, ontwikkelen en leren. Kinderen ontdekken spelenderwijs de wereld om zich heen. Peutergroep Kastanjeplein sluit aan bij de actieve manier waarop kinderen leren en biedt hun een uitdagende omgeving. Kinderen krijgen de gelegenheid om op ontdekking uit te gaan en nieuwe ervaringen op te doen.

De groep. Kinderen doen in een groep waardevolle ervaringen op met leeftijdsgenootjes. Ze maken samen plezier en leren van en met elkaar. Peutergroep Kastanjeplein wil kinderen helpen om zich te ontwikkelen tot actieve burgers in een democratische samenleving: zelfbewust en gericht op samenwerking.

Elk kind is welkom. Peutergroep Kastanjeplein staat ook open voor kinderen met een beperking, achterstand of ziekte. Voorwaarde is dat ons aanbod een meerwaarde moet hebben voor het kind, dat onze medewerkers in staat zijn de gewenste ondersteuning te bieden en dat de plaatsing van het kind geen nadelige gevolgen heeft voor de groep.

Gelijke kansen. Kinderen verschillen van elkaar in tempo, uiterlijk, talige en culturele achtergrond en in de mate waarin de thuissituatie gunstige ontwikkelingsvoorwaarden biedt. Peutergroep Kastanjeplein wil kinderen zo goed mogelijk toerusten voor hun start op de basisschool. Wij bieden ieder kind optimale ontwikkelingskansen en spannen ons in om achterstanden te verkleinen of te doen verdwijnen.

Doorgaande lijn. Peutergroep Kastanjeplein houdt zich bezig met de ontwikkeling van jonge kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. Daarmee is het een belangrijke partner in het realiseren van de doorgaande leerlijn. Peutergroep Kastanjeplein vindt het belangrijk om met scholen en met name de Goede Herderschool af te stemmen over deze doorgaande ontwikkelingslijn, zodat kinderen soepel door kunnen stromen naar het basisonderwijs.

Opvoeden doe je samen met ouders. In het werken met kinderen zijn ouders een onmisbare schakel. Zij zijn partner in opvoeden. Peutergroep Kastanjeplein vindt het belangrijk om -met het kind als gezamenlijk uitgangspunt- samen te werken met ouders.

Peutergroep Kastanjeplein wil samenwerken. Als peutergroep zijn wij een schakel in de vele voorzieningen, die zich bezighouden met ontwikkelingsstimulering, gezondheid, opvoeding en onderwijs en werkt samen met partners die deel uitmaken van de omgeving van het kind.

Hoofdstuk 2: Emotionele veiligheid

Peutergroep Kastanjeplein werkt aan de emotionele veiligheid van kinderen. Zij doet dit door er enerzijds voor te zorgen dat de kinderen zich bij ons gewaardeerd en geliefd voelen. Anderzijds is het belangrijk om ervoor te zorgen dat de situatie voor het kind overzichtelijk en duidelijk is. We bieden veiligheid door te werken met vaste groepen waar sensitieve pedagogisch medewerkers werken. Zij gaan met elk kind een persoonlijke relatie aan. Ze gaan op een positieve, ondersteunende manier met de kinderen om. Emoties zoals boosheid en verdriet van kinderen worden begrepen en geaccepteerd. De kinderen weten dat de pedagogisch medewerker hen kent en waardeert hen zoals ze zijn.

Op de peutergroepen wordt gewerkt met een vaste dagindeling. Er zijn vaste momenten voor vrij spel, voor eten en drinken en voor activiteiten binnen en buiten de groep. Er wordt regelmatig gewerkt in kleine groepjes, waarbij activiteiten worden aangepast aan het leeftijdsniveau van de kinderen. Door een vaste volgorde van de activiteiten gaan kinderen deze herkennen, dit geeft een gevoel van veiligheid en stelt hen in staat om zelf keuzes maken.

Een klein aantal duidelijke regels geeft de kinderen houvast en een duidelijke structuur. Deze structuur wordt soepel gehanteerd, aangepast aan de behoeftes van de kinderen. Middels vaste gewoontes en rituelen worden situaties herkenbaar, zo worden er met ouders van tevoren duidelijke afspraken gemaakt over de situatie rondbrengen, halen en afscheid nemen. Ook worden situaties voor kinderen herkenbaar, doordat er bijvoorbeeld een liedje wordt gezongen voor het eten of tijdens het opruimen.

Pedagogisch medewerkers werken actief aan de samenhang binnen de groepen zodat de kinderen zich geborgen weten in de groep met de andere kinderen en plezier hebben met elkaar. Pedagogisch medewerkers hebben regelmatig contact met de ouders. Daardoor merkt het kind dat er een verbinding is tussen thuis en de peutergroep.

Als een kind nieuw is, dan moet het gevoel van veiligheid nog worden opgebouwd. Pedagogisch medewerkers besteden daarom veel aandacht aan het wennen van kinderen en ouders.

Hoofdstuk 3: Ontwikkelen en leren

Kinderen hebben plezier in spelen. Zij ontdekken en ontwikkelen zich spelenderwijs. De ontwikkelingsgebieden zijn erg met elkaar verweven. Het voelen, bewegen, spelen, leren, praten en denken ontwikkelt zich tegelijkertijd. Door ervaringen en activiteiten worden vaak meerdere competenties tegelijk gestimuleerd. Hieronder bespreken we de sociale en persoonlijke competenties.

3.1 Sociale competenties

Kinderen voelen zich prettig in de groep, als zij zich veilig voelen in de groep en zich onderdeel voelen van de groep. Daarom is er in de groepen veel aandacht voor de sociale attentie, de aandacht voor elkaar. Zo wordt er aandacht besteed aan de komst van een nieuw kind of het vertrek van een kind. Belangrijke gebeurtenissen, zoals het krijgen van een broertje of een zusje, worden verteld, zodat kinderen met elkaar kunnen meeleven. Kinderen kijken graag naar elkaar, imiteren elkaar en leren van en met elkaar. Het samen spelen geeft de kinderen heel veel mogelijkheden om te leren samenleven en wij stimuleren de kinderen om elkaar te helpen. Er zijn vaste, gezellige groepsrituelen bij eten en drinken en verjaardagen vieren. Het samen spelen in kleine en grotere groepen wordt actief door pedagogisch medewerkers gestimuleerd. Ook vriendschappen worden gestimuleerd en gerespecteerd.

Er is aandacht voor omgaan met conflicten. Kinderen worden begeleid in het verwoorden wat ze willen en wat niet. Pedagogisch medewerkers kijken eerst of kinderen samen tot een oplossing kunnen komen. Het oplossen van een botsing met een ander kind is een belangrijke leerervaring. Als kinderen er niet samen uitkomen, kan de pedagogisch medewerkers hen wijzen op oplossingen, zoals om de beurt, ruilen of samen met iets spelen. Kinderen leren hierdoor spelenderwijs dingen als 'je in een ander kunnen verplaatsen, even wachten, delen, verantwoordelijkheid dragen'. Uiteraard grijpen de medewerkers in, als ze zien dat de emotionele of fysieke veiligheid van kinderen in gevaar komt.

3.2 Persoonlijke competenties

Een kind dat zich veilig voelt, heeft energie om te leren en zich te ontwikkelen. Jonge kinderen ontwikkelen spelenderwijs allerlei vaardigheden of competenties op het gebied van bewegen, taal, samenwerken, denken, uiten en ervaren van gevoelens. De motor van hun ontwikkeling komt van binnenuit. We vinden het belangrijk dat onze activiteiten aansluiten bij de interesse en belangstelling van kinderen. Tegelijkertijd willen we ze uitdagen om hun grenzen te verleggen, hun mogelijkheden te leren kennen en kennis te maken met activiteiten of materialen die zij zelf misschien (nog) niet zouden kiezen.

Op de peutergroep werken wij met een programma voor de Voor- en Vroegschoolse educatie, Uk en Puk. De VVE-geschoolde medewerkers stimuleren het actief leren van kinderen. Er is veel aandacht voor een rijke leeromgeving, een uitgebreid taalaanbod en uitdagende activiteiten. Hierdoor krijgen de kinderen de mogelijkheden om zich op alle ontwikkelingsgebieden optimaal te ontplooiën. Taal speelt een grote rol in de ontwikkeling van kinderen. Daarom is er gedurende alle activiteiten veel aandacht voor de taalontwikkeling en -stimulering van de Nederlandse taal.

Executieve vaardigheden

Als kinderen doorstromen naar de basisschool, wordt er niet alleen een beroep gedaan op hun denkvermogen, maar ook op hun veerkracht, zelfvertrouwen, concentratie, taakgerichtheid en zelfstandigheid (dit noemen we zelfregulering). Daarom willen we ze, door het aanbieden van bepaalde activiteiten ook deze (executieve) vaardigheden leren.

De manier waarop een kind beschikt over zelfregulering is een belangrijke factor in het latere leren. Door bij jonge kinderen door middel van spel gericht aandacht te besteden aan deze zelfregulering, kunnen we hen goed voorbereiden op het schoolse leren. Wij leren de kinderen in de voorschoolse leeftijd vaardigheden als: aandachtig kunnen luisteren, concentreren, samenwerken, plannen maken, regels kunnen toepassen, initiatief nemen en problemen oplossen.

3.3 Het aanbieden van activiteiten

Pedagogisch medewerkers plannen en bedenken activiteiten, waarbij alle competenties van kinderen worden gestimuleerd. Kinderen worden door al die verschillende activiteiten op alle ontwikkelingsgebieden uitgedaagd om speel-/leerervaringen op te doen. Het activiteitenbeleid wordt aangepast aan de verschillende situaties waar met kinderen wordt gewerkt. De activiteiten worden geïntegreerd in het voorschool programma Uk en Puk.

Vrij spel

Gedurende de dag zijn er momenten waar kinderen zelf kunnen kiezen hoe, wat, waar en met wie ze willen spelen. Het initiatief ligt bij het kind. De pedagogisch medewerker kijkt naar de kinderen en sluit aan bij wat de kinderen verzinnen en (willen) doen. Ook kan zij het vrij spel van kinderen stimuleren door het aanbieden van gevarieerd en uitdagend materiaal.

Georganiseerd spel

Georganiseerde activiteiten worden vooraf geprogrammeerd. Bij georganiseerde activiteiten neemt de pedagogisch medewerker het initiatief en stuurt de activiteit. De pedagogisch medewerker weet per dag welke competentie zij gaat stimuleren en met welk doel zij de activiteit aanbiedt. Tijdens de activiteit kijkt de pedagogisch medewerker goed naar de kinderen en speelt in op de interesse en het eigen tempo van elk kind. Ze benut of creëert kansen om de kinderen nieuwe ervaringen op te laten doen.

3.4 De competenties

In het werken met de kinderen richten wij ons op de volgende competenties:

- Emotionele competenties: 'Kijk, ik mag er zijn!'
- Vertrouwen in jezelf en in anderen, omgaan en herkennen van gevoelens
- Sociale competenties: 'Kijk, we doen het samen!'
- Het gevoel erbij te horen en verbondenheid met de groep, rekening houden met elkaars gevoelens, samen spelen en elkaar helpen.
- Motorische/ zintuiglijke competenties: 'Kijk ik beweeg!/Kijk, ik ervaar en ontdek!'
- Het plezier hebben in bewegen en het leren van vaardigheden. Rollen, lopen, dansen, balanceren, springen, fietsen (de grove motoriek). Tekenen, schrijven, kralen rijgen, ooghandcoördinatie (de fijne motoriek) Het opdoen van ervaring door middel van alle zintuigen: horen, zien, voelen, proeven en ruiken (zintuiglijke competentie)
- Taal en communicatieve competenties: 'Kijk ik maak contact, luister, praat en begrijp!'
- Het begrijpen en genieten van taal, benoemen, praten, zingen, lezen.
- Cognitieve competenties: 'Kijk, ik denk, begrijp en ontdek!'

- Het begrijpen en benoemen, leren van oorzaak-gevolg, ordenen en meten
- Expressieve en beeldende competenties: 'Kijk, ik kan dansen, zingen en iets maken!'
- Het zich uiten in klank, kleur, geur, smaak, vorm of beweging.

3.5 Binnen- en buitenruimtes en materiaal

Binnen in de klas

Op onze peutergroep is onze positieve benadering van de kinderen ook te zien in de ruimtes binnen en buiten. De kleuren en de materialen zijn rustgevend en sfeervol. We houden rekening met de fysieke veiligheid en gezondheid van kinderen en personeel: zo wordt er gelet op een goed binnenklimaat en op veilige afwerking en inrichting. Ook spelmateriaal voldoet aan veiligheidseisen. We vinden het belangrijk dat de kinderen bij ons veel kunnen beleven en hun eigen grenzen durven verkennen. Daarom zijn we steeds op zoek naar een evenwicht tussen de uitdaging die kinderen nodig hebben en de veiligheid die we ze willen bieden.

De ruimtes en de inrichting zijn ingesteld op het versterken van de zelfstandigheid van de kinderen. Kinderen kunnen zelf bij de kraan om hun handen te wassen, klimmen onder toezicht op de aankleedtafel en kunnen hun eigen jas pakken. Speelgoed is overzichtelijk opgeborgen, zodat kinderen het zelf kunnen vinden en kunnen helpen met opruimen. Regelmatig wordt het spelmateriaal gescreend en afgestemd op wat kinderen nodig hebben.

De groepsruimte als leeromgeving

Omdat wij een VVE-locatie zijn, wordt veel aandacht besteed aan de groepsruimte als leeromgeving. De ruimte is ingedeeld in hoeken bijvoorbeeld een huishoek, een bouwhoek, het atelier, een leeshoek, een water- en zandtafel. In de themaweken proberen we de hoeken zo in te richten dat een kind kan voelen en ervaren met welk thema we bezig zijn. De materialen liggen op toegankelijke plekken en zijn voorzien van foto's. Zo kunnen kinderen zonder hulp van volwassenen de materialen vinden, pakken en weer opruimen. Van tijd tot tijd wordt er materiaal gewisseld zodat er weer nieuwe impulsen zijn voor het spel.

Buiten de klas

Er zijn ook activiteiten buiten de klas, zoals één keer per week peuterdans in het speellokaal. Dan zijn er ook eenmalige activiteiten, zoals het paasfeest en sinterklaas. De kinderen gaan naar deze activiteiten onder begeleiding van twee leidsters, aangevuld met één of meer ouders. De peuters lopen twee aan twee naar de ruimte waar de activiteit plaats vindt.

Er zijn geen activiteiten en/of uitstapjes buiten de school.

Op het schoolplein

Wij zien de buitenruimte als onderdeel van de totale speelruimte. Buiten spelen biedt extra mogelijkheden: voelen van de elementen (wind in je haar), lekker rennen, andere kinderen ontmoeten, ravotten en schreeuwen zonder een ander tot last te zijn. Voor peuters is er gelegenheid om te klimmen en te stampen en om met andere kinderen te spelen. Ze hebben de mogelijkheid om zich te verstoppen, om fantasiespel te spelen en om samen plannen uit te voeren.

Hoofdstuk 4: Overdracht waarden en normen

Peutergroep Kastanjeplein biedt een omgeving waar kinderen, naast die van thuis, worden opgevoed. Daarbij is socialisatie of culturalisatie, overdracht van normen en waarden een vanzelfsprekend onderdeel. Pedagogisch medewerkers leren de kinderen oog te hebben voor andere kinderen en helpen ze met het vinden van oplossingen voor botsingen. Leren omgaan met conflicten is eigenlijk het leren omgaan met tegengestelde belangen. Dit zijn voor de kinderen de eerste lessen in democratisch samenleven. Belangrijk is ook de aandacht en waardering voor onderlinge verschillen en overeenkomsten. We leren kinderen rekening te houden met zowel de eigen belangen als die van een ander volgens de waarden en normen die in de samenleving gelden.

Belangrijke waarden als verantwoordelijkheid en saamhorigheid zijn onderdeel van de dagelijkse omgang en komen de hele dag door tot uiting in het gedrag van de pedagogisch medewerkers. Zijzelf zijn gedurende de dag het voorbeeld waar de kinderen zich aan spiegelen in de manier waarop ze kijken, praten, stimuleren en bijsturen. Pedagogisch medewerkers proberen een brug te slaan tussen het kind op de groep en de thuissituatie, door contact te onderhouden met ouders en het gesprek aan te gaan over ontwikkeling.

Hoofdstuk 5: het pedagogisch kwaliteitssysteem Leerkracht

Het pedagogisch beleid geeft de kaders aan voor het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers. Maar het werken met kinderen is mensenwerk. Net als de kinderen zijn de pedagogisch medewerkers uniek en verschillend, met allen hun eigen werkwijzen en kwaliteiten. Verschillen mogen er zijn maar het is wel belangrijk dat al onze pedagogisch medewerkers werken vanuit dezelfde pedagogische visie, zodat er een uniforme werkwijze ontstaat. Dit biedt veiligheid en duidelijkheid voor kinderen.

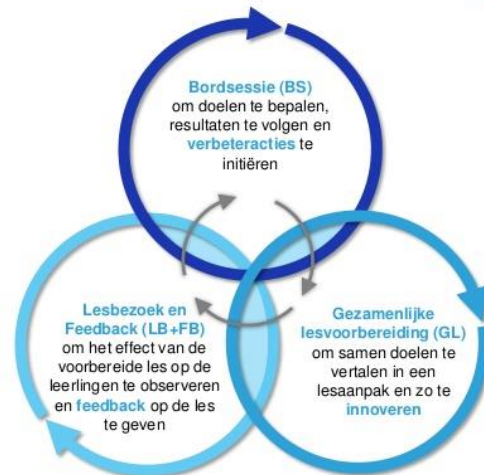
Om dit te bereiken gebruiken we de methode "leerKRACHT": we stimuleren het team om 'elke dag samen een beetje beter' in de praktijk te brengen en zo het pedagogisch handelen beter te maken.

En daarbij sporen we onszelf aan om via de leerKRACHT-methode onze mensen elke dag samen een beetje beter te maken.

De methode kent drie kerninterventies:

- De Bordsessie, samen op een bord doelen bepalen en verbeteracties inzetten;
- Lesbezoek en feedback: we gaan bij elkaar in de groep kijken en geven op een goede manier feedback;
- Gezamenlijke lesvoorbereiding: we bereiden samen lessen voor en combineren die indien mogelijk met kerninterventie 2.

De drie kerninterventies en hun samenhang

Door middel van scholing en coaching van de pedagogisch medewerkers wordt het beleid en de werkwijze verankerd in de dagelijkse werkpraktijk. Pedagogisch medewerkers krijgen werkbegeleiding van de intern begeleider van de Goede Herderschool. Daarnaast worden zij gecoacht door een kwaliteitsmedewerker van het schoolbestuur en krijgen van hem waar nodig begeleiding op maat om zich nog verder te kunnen ontwikkelen. Op teamvergaderingen is aandacht voor implementatie van beleid of er wordt aandacht besteed aan een thema met betrekking tot het pedagogisch handelen.

Hoofdstuk 6: Het pedagogisch handelen

Onze pedagogisch medewerkers vormen de spil van het pedagogisch beleid. Hun inzicht en begrip voor de kinderen en de manier waarop zij met de kinderen omgaan bepaalt de kwaliteit van onze organisatie. Zij zorgen ervoor dat de kinderen zich veilig en prettig voelen, zij begeleiden de kinderen bij het leren en ontwikkelen. Daarom beginnen we dit hoofdstuk met de beschrijving van de kwaliteiten en vaardigheden die onze pedagogisch medewerkers daarbij gebruiken. Centraal hierbij staat het positief handelen. Dit is de rode draad die overal in onze pedagogische werkwijze is terug te vinden. Verder wordt in dit deel aandacht besteed aan andere belangrijke factoren: de omgeving, het dagritme en de groepsamenstelling.

Positieve benadering en sensitieve responsiviteit

De pedagogisch medewerkers zijn gevoelig voor wat de kinderen bezighoudt en reageren daar op een passende wijze op (sensitieve responsiviteit). Ze nemen de tijd voor kinderen en hebben een positieve benadering. Uitgangspunt is dat ieder kind zich mag uiten, zich opgemerkt en begrepen voelt. Natuurlijk zijn er regels en afspraken, maar deze worden positief geformuleerd. We beschouwen een positieve sfeer in de groep als basis.

Respect voor de autonomie van het kind

De kinderen op onze groepen zijn voor het vervullen van hun behoeftes afhankelijk van de pedagogisch medewerkers. Toch hebben zij ook behoefte aan autonomie: invloed op de dingen die er om je heen gebeuren, greep hebben op wat er met je gebeurt. De pedagogisch medewerker geeft het kind controle waar dat mogelijk is, zo leren ze hun bijvoorbeeld om dingen zelf te doen: speelgoed pakken, handen wassen, brood smeren. Dit versterkt hun gevoel van eigenwaarde, waardoor ze gesterkt worden om actief de wereld te gaan ontdekken. Zelfvertrouwen en succeservaringen vergroten de veerkracht van een kind en de motivatie om vaardigheden te leren. Ook geven onze medewerkers de kinderen de gelegenheid om zelf plannen te maken, oplossingen te bedenken en keuzes te maken. Daarbij houden ze rekening met het ontwikkelingsniveau van de kinderen.

Structuur en rituelen

Om de kinderen veiligheid te bieden en om hun dag goed te laten verlopen, geven de pedagogisch medewerkers leiding aan de groep: ze zijn betrouwbaar en voorspelbaar, scheppen duidelijkheid door het volgen van een dagritme en het uitleggen van de regels. De structuur geeft de kinderen een gevoel van veiligheid en voorspelbaarheid. Rituelen helpen de kinderen om de structuur te onthouden en om te weten wat er van ze wordt verwacht, zoals bijvoorbeeld een liedje aan het begin van de maaltijd.

Op alle groepen geldt een klein aantal duidelijke regels, dit geeft de kinderen houvast. De regels zijn zo veel mogelijk positief geformuleerd: om de beurt, elkaar helpen. Negatieve regels zijn er alleen voor gevaarlijke situaties: elkaar geen pijn doen, niet op het hek klimmen. Als kinderen iets doen wat niet mag, gaan de pedagogisch medewerkers daar op een positieve manier mee om. Ze proberen te begrijpen waar dit gedrag vandaan komt. Ze geven dan suggesties voor ander gedrag en geven zo nodig de regel aan. Hierbij geven zij zelf het goede voorbeeld.

Kansen grijpen en kansen creëren

De manier waarop kinderen leren is het startpunt. Daarom geven de pedagogisch medewerkers alle gelegenheid aan de kinderen om (van elkaar) te leren met hun hele lijf, op hun eigen manier en in hun eigen tempo. Ze stimuleren de kinderen om te verkennen en te beleven: het voelen van plaksel is veel belangrijker dan het uiteindelijke plakwerk. Sommige kinderen leren vooral door te imiteren, of kijken eerst heel goed wat er gebeurt, daarvoor krijgen ze bij ons alle ruimte. De pedagogisch medewerkers grijpen en creëren kansen om met de kinderen te praten, te onderzoeken, te ervaren en te leren. Ze organiseren dagelijks grote en kleine activiteiten door uitvoering te geven aan het activiteitenbeleid, al dan niet in het kader van een thema.

Praten, uitleggen en luisteren

In het werken met jonge kinderen is er veel aandacht voor de taalontwikkeling. Door middel van taal leren we de kinderen zichzelf en de wereld om hen heen te begrijpen. De pedagogisch medewerkers zijn zeer alert op initiatieven van het kind, ze luisteren met aandacht naar wat de kinderen proberen te vertellen en reageren daarop door antwoord te geven, vragen te stellen en de taal van de kinderen te verrijken. Ze gebruiken hierbij lichaamstaal, op schoot nemen, troosten, samen lachen en verwoorden dat wat ze zien bij het kind. Ze vertellen ook aan de kinderen wat ze (gaan) doen. De kinderen krijgen daardoor grip op wat er gebeurt en na een tijdje kunnen ze ook zelf vertellen wat ze willen.

Ondersteunen van de relaties tussen kinderen

Op de peutergroep verblijven de kinderen in groepsverband. Het is positief voor de ontwikkeling van kinderen om spelenderwijs ervaringen op te doen met leeftijdsgenootjes. Ze maken samen plezier, ze leren van en met elkaar en doen zo ervaring op voor later in de maatschappij. Pedagogisch medewerkers bevorderen de aandacht van de kinderen voor elkaar, ze versterken de onderlinge relatie en geven daarnaast de kinderen ruimte om alleen te spelen.

Medewerkers stimuleren het samenspel van de kinderen en respecteren dit door niet onnodig binnen te dringen in dat spel. Ze geven de kinderen de gelegenheid om hun onderlinge botsingen samen op te lossen omdat kinderen daarvan leren hoe ze met anderen om kunnen gaan. Als de kinderen er samen niet uitkomen, bieden ze steun bij het vinden van een oplossing. Natuurlijk zorgen ze altijd voor een veilige omgeving waarin de kinderen weten dat ze beschermd worden tegen agressie en pijn.

Hoofdstuk 7: Observeren en volgen van kinderen

Peutergroep Kastanjeplein benoemt in haar visie het bieden van optimale ontwikkelingskansen. Dit betekent dat ieder kind de aandacht en zorg krijgt die het nodig heeft. Pedagogisch medewerkers kijken goed naar de kinderen, hierdoor kunnen ze hun aanpak afstemmen op de behoeftes en mogelijkheden van de kinderen afzonderlijk en als groep. Gedurende de tijd dat het kind bij ons is geplaatst wordt de ontwikkeling goed gevolgd we gebruiken hiervoor de observatiemethode BOSOS 2 tot 4 jaar in doorgaande de lijn met de basisschool die bij de kleuters dezelfde methode gebruiken

7.1 Bosos 2-4 jaar en mentorschap

Op de peutergroep gebruiken wij de observatiemethode BOSOS. Op een aantal vaste momenten gedurende het verblijf op de peuterspeelzaal zijn er observaties gebaseerd op de leerlijnen op sociaal-emotioneel gebied, op visueel-motorisch gebied en cognitief- en taalgebied.

Bosos 2-4 sluit zeer goed aan bij de ontwikkelingen in de peuterspeelzaal, want:

- de opbrengsten van peuters worden goed in kaart gebracht;
- van daaruit kan gericht gewerkt worden aan de ontwikkeling van de peuter;
- er wordt een zorgvuldige overgang gecreëerd naar de basisschool, waarbij het kind zich zonder problemen verder kan ontwikkelen;
- het voldoet aan de eisen die de inspectie stelt aan het volgen van jonge kinderen en het verantwoorden van de opbrengsten.

De pedagogisch medewerker volgt het kind en weet wanneer en op welke onderdelen zij het kind alleen extra in de gaten moet houden of wanneer zij in actie moet komen. Zo komt het individuele kind goed tot zijn recht maar er zijn ook mogelijkheden om vanuit de rapportages en de analyse daarvan naast het individuele aanbod te komen tot een beredeneerd aanbod voor de groep. Opbrengstgericht werken is hier een belangrijk hulpmiddel bij. Wij zijn bezig om de methode Peuterstappen te implementeren in de peutergroep, in samenspraak met de hbo-coach.

Mentorschap

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind. De mentor is het aanspreekpunt voor de ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken. In de wenfase krijgen de ouders te horen wie de mentor van hun kind is.

Om de ontwikkeling van het kind te kunnen volgen, moet de mentor het kind echt kennen. Daarom is de mentor direct betrokken bij de opvang en ontwikkeling van het kind. De mentor is één van de pedagogisch medewerkers van de groep waarin het kind geplaatst is. De ouders worden op de hoogte gebracht wie de mentor van hun kind is. Eventueel vervult de mentor ook een rol in het contact met andere (zorg)professionals (met toestemming van de ouders).

Door het volgen van de ontwikkeling van het kind sluiten pedagogisch medewerkers aan op de individuele behoeftes van een kind. Tevens kan er door overleg met ouders worden afgestemd hoe aan wensen en behoeftes van het kind tegemoet kan worden gekomen.

De combinatie van opbrengstgericht werken en de inzet van een mentor maakt dat belangrijke ontwikkelstappen en mogelijke achterstanden, worden gevolgd en indien nodig tijdig gesignaleerd.

De observatie momenten op de peuterspeelzaal zijn in de wenfase, nadat de peuter 4 weken op de peuterspeelzaal is, dan bij 2 jaar en 9 maanden, bij 3 jaar en 3 maanden, bij 3 jaar en 9 maanden en 1 week voordat de peuter 4 jaar wordt ten behoeve van de overdracht naar de basisschool. Na elke observatie is er een contactmoment met de ouders om de observatie te bespreken.

7.2 Kinderen met opvallend gedrag

Een belangrijke functie van de peutergroep is het vroegtijdig herkennen van signalen, die zouden kunnen wijzen op problemen in gedrag en/of ontwikkeling van het kind. Ook problemen in de thuissituatie kunnen worden gesignaleerd. Als een kind zich in vergelijking tot zijn leeftijdsgenoten anders gedraagt, dan valt zijn gedrag op. Opvallend gedrag is niet per definitie problematisch gedrag, maar wel is duidelijk dat het kind zich niet prettig voelt, achterblijft in zijn ontwikkeling of invloed heeft op het welbevinden van de andere kinderen in de groep.

Zorg delen met ouders

Het is belangrijk dat ouders (zoveel mogelijk door de eigen mentor van het kind) van het begin af aan op de hoogte worden gehouden van eventuele zorgen rondom hun kind. Tijdens de haal- en brengcontacten kunnen de zorgen in eerste instantie op een laagdrempelige manier met ouders besproken worden. We vinden het belangrijk om een goed contact te hebben met ouders over de ontwikkeling van hun kind, ook als er zorgen zijn. Overleg met ouders leidt vaak al tot oplossingen. Soms is er meer nodig. Dan wordt, altijd na overleg met ouders hulp ingeschakeld, het kind wordt geobserveerd door een pedagoge van het CJG. We werken samen met een voorschools maatschappelijk werker die de schakel vormt tussen de interne en externe zorg. In sommige gevallen blijkt, dat het gedrag van het kind te maken heeft met de thuissituatie, dan kan er in overleg met ouders opvoedingsondersteuning thuis worden aangevraagd.

7.3 Kinderen met een ontwikkelingsachterstand, ziekte of beperking

Peutergroep Kastanjeplein in principe open voor alle kinderen, ook kinderen met een beperking, achterstand of ziekte, die extra zorg vragen. Bij aanmelding van het kind, wordt in samenspraak met ouders een zorgvuldige afweging gemaakt of plaatsing van het kind haalbaar is. Voorwaarde is dat de ons aanbod een meerwaarde moet hebben voor het kind, dat onze medewerkers in staat zijn de gewenste ondersteuning te bieden en dat het geen nadelige gevolgen heeft voor de groep.

7.4 Samenwerking in de wijk

Peutergroep stelt zich op als actief partner in de keten van zorg rondom het jonge kind en heeft vanuit deze visie regelmatig contacten met onder meer met het centrum voor jeugd en gezin, voorschools maatschappelijk werk, logopedisten, opvoedadviseurs en Veilig Thuis (Algemeen Meldpunt Kindermishandeling).

7.5 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Vanaf het voorjaar 2011 is elke kinderopvangorganisatie verplicht een Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling te hebben. Het steunpunt huiselijk geweld (SHG) is het wettelijk meldpunt voor meldingen van huiselijk geweld. Veilig Thuisblijft dit voor meldingen van kindermishandeling. De meldcode ¹ is geïmplementeerd en peutergroep Kastanjeplein handelt daarmee in overeenstemming.

---

¹Zie Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Hoofdstuk 8: Doorgaande lijn

De doorgaande lijn in het beleid: samenwerking en afstemming tussen de peutergroep en de school;

De overdracht van gegevens van de peutergroep naar de school;

De inhoudelijke doorgaande lijn: doorlopende programma's, leerlijnen voor taal, rekenen en sociale emotionele ontwikkeling.

Om een sterke impuls te geven wordt ook vanuit het team ingezet op ouderbetrokkenheid middels de inzet van de onderbouwcoördinator. De onderbouwcoördinator, die bij ons VVE-coördinator wordt genoemd, richt zich met name samen met medewerker ouderbetrokkenheid op voorlichting aan ouders over onderwijsinhoudelijke zaken. In samenwerking met de medewerker ouderbetrokkenheid houdt zij themabijeenkomsten, ook bewaken zij de doorgaande lijn peuterspeelzaal-basisschool. De VVE-coördinator is een leerkracht met een LB-functie.

Vanuit BOSOS 2 tot 4 wordt een zorgvuldige overgang gecreëerd naar de basisschool, waarbij het kind zich zonder problemen verder kan ontwikkelen.

Peutergroep Kastanjeplein is een VVE-groep (Voor- en Vroegschoolse Educatie). Wij werken met de voorschoolmethode Puk en Ko (Uk en Puk). Deze methode stimuleert de ontwikkeling van jonge kinderen en bereidt hen voor op de basisschool, in het bijzonder de Goede Herderschool. Met deze basisschool hebben wij een samenwerkingsverband die tot uiting komt in de samenwerking tussen de voorschool (de peutergroep) en de vroegschool (de groepen 1 en 2 van de basisschool). De taalontwikkeling staat daarbij voorop. De ontwikkeling van de taalvaardigheid hangt nauw samen met de ontwikkeling op andere terreinen. Er wordt daarom ook aandacht besteed aan beginnend rekenen en sociale vaardigheden. Dit gebeurt allemaal spelenderwijs.

De VVE-coördinator bewaakt en onderhoudt de doorgaande lijn met de basisschool en er is dan ook regelmatig werkoverleg. De medewerker ouderbetrokkenheid verzorgt het thuisprogramma wat bij de methode hoort.

Er zijn in totaal 10 thema's, per schooljaar behandelen wij 5 thema's aan gevuld met thema zoals Sint, Kerst en Pasen.

Thema's als "Wat heb je aan vandaag?" en "Oef, wat warm!" zijn thema's die zeer herkenbaar zijn voor de kinderen. Kinderen leren de verschillende lichaamsdelen benoemen en leren dat je een muts opdoet als het koud is buiten. En dat je een zonnebril opdoet als de zon schijnt.

In de activiteiten van Puk & Ko staat de pop Puk centraal. Puk wordt ingezet om kinderen uit te nodigen tot taal in de vorm van gesprekjes. Samen met Puk beleven de kinderen van alles en leren ze spelenderwijs allemaal nieuwe

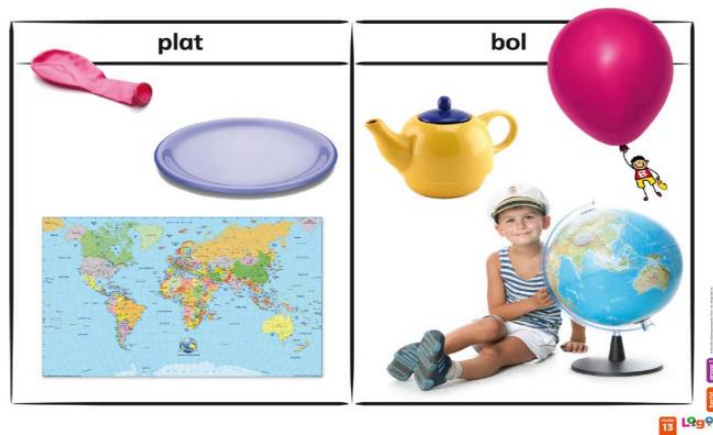
begripen.

LOGO3000

Door het gebruik van LOGO 3000 krijgen Peuters en kleuters alle 3000 woorden van de Basiswoordenlijst voor Amsterdamse Kleuters (de BAK) aangeboden en gaan zo goed voorbereid naar groep 3.

Met LOGO 3000 hebben de leidsters een instrument in handen om flexibel, binnen de bestaande thema's, kinderen veel extra woorden aan te bieden, aansluitend bij de natuurlijke taalverwerving.

Op de peuterspeelzaal worden ongeveer 600 woorden aangeleerd, gekoppeld aan de voorschoolmethode Uk en Puk. Het restant van de woorden leren de kinderen in groep 1 en 2.

Voorbeeld van een woordweb

Bijzonder is dat het materiaal ook de ouders bij het 'woorden leren' betreft: wat de kinderen met LOGO 3000 leren op school kunnen ze met de ouders nog eens thuis extra oefenen.

Het werken met de woordwebben, praatplaten en de woordkaarten zijn op de peuterspeelzaal goed geïntegreerd bij de voorschoolmethode. Per thema worden de woorden van Uk en Puk en LOGO 3000 aan elkaar gekoppeld.

De informatievoorziening naar de ouders wordt op de peuterspeelzaal gedaan door de medewerker ouderbetrokkenheid gekoppeld aan het thuisprogramma van Puk en Ko.

Hoofdstuk 9: Ouderbetrokkenheid

Om de ouderbetrokkenheid te stimuleren, is het werken vanuit een duidelijke visie erg belangrijk. Er is sprake van ouderbetrokkenheid wanneer uit het gedrag van ouders blijkt dat zij zich medeverantwoordelijk voelen voor de schoolontwikkeling van hun kind(eren). Dit houdt in dat ouders (emotioneel) betrokken zijn bij de ontwikkeling van hun kind, bij zijn of haar school en zijn of haar leerkracht. De ouders tonen belangstelling, scheppen voorwaarden voor het maken van huiswerk en begeleiden hun kind daarbij zo nodig. Ouders bezoeken de ouderavonden en tonen respect voor de leerkracht en de school/peuterspeelzaal. De school/peuterspeelzaal organiseert ontmoetingsmomenten en toont op haar beurt respect voor de ouders.

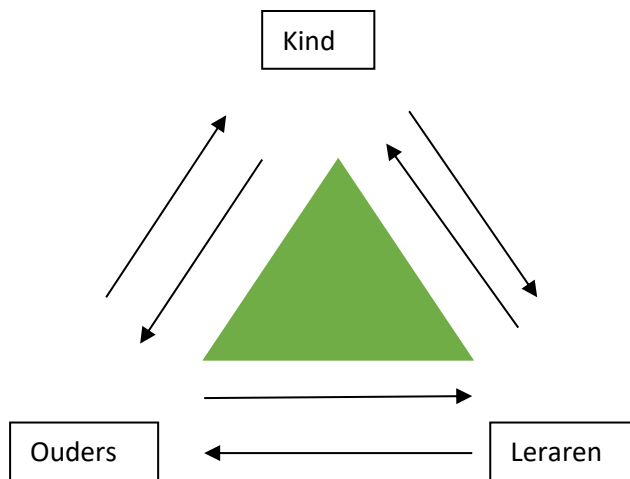
Ouderbetrokkenheid is een niet-vrijblijvende en gelijkwaardige samenwerking tussen school/peuterspeelzaal en ouders, waarin ouders en school/peuterspeelzaal vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid werken aan de ontwikkeling van het kind zowel op school als thuis. Door de gemeente Rotterdam is er voor 2018 een nieuw beleid rondom ouderbetrokkenheid vastgesteld. Voor de kwaliteit en het effect van de vve is ouderbetrokkenheid van groot belang. Een stimulerende thuissituatie heeft het grootste positieve effect op de ontwikkeling van een kind. Voor ouderbetrokkenheid vormt 'educatief partnerschap' de basis. Differentiatie is belangrijk: je kunt niet alle ouders op dezelfde manier benaderen. Het gaat om het duidelijk uitspreken en onderkennen van wederzijdse verwachtingen op basis van partnerschap, samenwerking, respect voor diversiteit en de professionele dialoog. Voor het vergroten van de ouderbetrokkenheid is het belangrijk dat er inzichtelijke documentatie van en over de kinderen is, dat de pedagogisch medewerkers beschikken over voldoende gespreksvaardigheden en competenties (training) en dat de ouders worden betrokken bij educatieve activiteiten in de groep en de organisatie van bijeenkomsten met of activiteiten voor ouders.

Uitgangspunt is wat de ouder nodig heeft. Het uiteindelijk doel is dat er ook in de thuissituatie een plezierige omgeving is waarin het kind zich kan ontwikkelen. Voor de implementatie van dit nieuwe beleid hebben de pedagogisch medewerkers werkateliers gevolgd. Er zijn verschillende hulpmiddelen ontwikkeld voor pedagogisch medewerkers die helpen bij het invullen van ouderbetrokkenheid(activiteiten). We hebben als tool gekozen voor digitale informatie via een ouderapp. We willen deze in het schooljaar 2018-2019 implementeren.

Doel van school en peuterspeelzaal vanuit de visie op ouderbetrokkenheid: een blijvende betere relatie tussen school/peuterspeelzaal en ouders om te komen tot educatief partnerschap.

Wat verstaan we onder educatief partnerschap

Van educatief partnerschap is er sprake wanneer er een basis van gelijkwaardigheid tussen ouders en onderwijs is. School/peuterspeelzaal en ouders zijn partners, met de leerkracht als onderwijsprofessional en de ouder als ervaringsdeskundige. De driehoeksrelatie ouder-leerkracht- kind moet zo goed mogelijk zijn.

Hoe wordt educatief partnerschap op dit moment vormgegeven?

Met name bij de peuters en kleuters krijgt het educatief partnerschap steeds meer vorm. Hoewel veel van onze ouders moeilijk bereikbaar zijn, slagen we er toch in steeds meer ouders bij de school en peuterspeelzaal te betrekken.

Hoe informeren wij de ouders?

Ouderbetrokkenheid vraagt om een goede communicatie tussen ouders en school/peuterspeelzaal. Hoe krijgen op dit moment de ouders de benodigde informatie tot zich? Wat dat betreft is er (nog) een verschil in communicatie van peuterspeelzaal (PZ) en basisschool (BS). Communicatie met ouders vindt op de volgende momenten/wijze plaats:

Ontwikkelingsgesprek (PSZ)

Tijdens de peuterspeelzaalperiode hebben ouders twee keer een gesprek over de ontwikkeling van hun kind aan de hand van het ontwikkeling volgsysteem "BOSOS". Gekeken wordt welke zaken een peuter beheerst en welke zaken aandacht verdienen.

Overdrachtsgesprek (PSZ)

Wanneer de kinderen naar de basisschool gaan is er een overdrachtsgesprek. Gesproken wordt over de stand van zaken van de ontwikkeling van het kind en hoe dit voortgezet zal worden in de basisschool. Dit aan de hand van het peuter-/kleuter volgsysteem van "BOSOS".

Intake (PSZ+BS)

Tijdens het intakegesprek met ouders door de directie van de basisschool bij de inschrijving van de leerling wordt de gang van zaken op de school en de wederzijdse verwachtingen besproken. Ouders ondertekenen het inschrijfformulier, waarop de hoofdlijn van deze verwachting staat geformuleerd.

Huisbezoeken (PSZ+BS) door covid-19 zijn er geen huisbezoeken

Huisbezoek maakt duidelijk hoe gezin en school overeenkomen en van elkaar verschillen. Het is een belangrijke informatiebron voor de opzet van een professioneel handelingsplan. Huisbezoeken worden gedaan bij nieuwe peuters en bij kleuters.

Incidenteel (PSZ+BS)

Vlak voor het begin en vlak na het einde van de lesdag kunnen ouders de leerkrachten aanspreken met korte mededelingen. Ook kan er dan een afspraak gemaakt worden om een langer gesprek te plannen.

SocialSchools (PSZ+BS)

Via de socialschools app worden ouders geïnformeerd over algemene zaken die de hele school aangaan en er worden per groep berichten en foto's gedeeld met de ouders. Zodat goed op de hoogte zijn van de activiteiten en thema's.

Op de website: www.goede-herderschool.nl staat specifiekere informatie over de basisschool en over de peuterspeelzaal

Hoofdstuk 10: De organisatie van de peutergroep.

Peutergroep Kastanjeplein is een onderdeel van Stichting PCOHS. De peuters die deelnemen zijn een afspiegeling van de wijkpopulatie.

Groepsindeling.

De peutergroep wordt wekelijks bezocht door in totaal 48 peuters in de leeftijd van twee jaar en drie maanden tot vier jaar. Per dag zijn er in totaal 32 peuters per groep aanwezig. De doelgroep peuters bezoeken de peutergroep 16 uur per week. De niet-doelgroep peuters bezoeken de peutergroep 8 uur per week.

De groep van 48 peuters is verdeeld in drie vaste groepen:

Groep 1 op maan-, dins-, woens-, en donderdag morgen van 8.30 uur tot 12.30 uur.

Groep 2 op maandag en donderdag van 8.30 uur tot 15.00 uur en vrijdagmorgen van 8.30 uur tot 12.30 uur.

Groep 3 op dinsdag en vrijdag van 8.30 uur tot 15.00 uur en woensdag van 8.30 uur tot 12.30 uur

De peutergroep maakt voor haar activiteiten gebruik van twee groepsruimtes in de Goede Herderschool.

Er zijn vier pedagogisch medewerkers werkzaam, die de 3 groepen (van elk maximaal 16 kinderen in vaste samenstelling bezetten, waardoor de stabiliteit gewaarborgd is voor de peuter. Op elke groep van 16 kinderen zijn altijd 2 pedagogisch medewerkers aanwezig zoals de wet dit voorschrijft.

Andere volwassenen die op bepaalde momenten de peuterleidsters ondersteunen:

- Huishoudelijke hulp: na schooltijd wordt de ruimte schoongemaakt door een professioneel bedrijf
- Ouders: we proberen ouders zoveel mogelijk te betrekken bij de diverse activiteiten op de groep. Zij draaien als derde volwassene mee.
- We werken niet met vrijwilligers.

Extra flexdagen

Door de opbouw van de peutergroep en het feit dat de peutergroep iedere dag volledig bezet is, is het niet mogelijk extra flexdagen aan te vragen. Ook het ruilen van dagen is door de volledige bezetting niet mogelijk.

Indeling van de ruimte en aanbod van het materiaal.

We beschikken over twee lokalen. Deze zijn uitnodigend ingericht en daarmee spel- en taal uitlokkend. Er is een ruim aanbod aan ontwikkelingsmateriaal in de speelzaal aanwezig. Het materiaal ziet er aantrekkelijk en verzorgd uit. Het nodigt uit om mee te spelen, zowel in groepsverband als individueel. Kinderen van twee jaar en drie maanden tot vier jaar maken in korte tijd een grote ontwikkeling door en daar is in de keuze van het materiaal rekening mee gehouden. Er is een goede opbouw in de verschillende materialen die we de kinderen aanbieden. Naast een aanbod aan ontwikkelingsmateriaal is er ook veel aandacht voor het

experimenteren met papier, klei, verf, lijm, potloden enz. Als het weer het toelaat spelen we buiten. Er zijn fietsjes, karretjes, loopklossen, trek- en duwkarretjes aanwezig. Bij mooi weer gebruiken we ook de zand/watertafel.

GGD-eisen

- Jaarlijks vindt er controle plaats door de GGD, de brandweer en de gemeente.
- Er is een EHBO-doos, een gif wijzer en een handleiding bij infectieziekten aanwezig.

Dagindeling

Na een individuele begroeting gaan de kinderen vrij spelen. De pedagogisch medewerkers spelen individueel met de kinderen of in een klein groepje.

De ochtendgroep:

08:20 - 08:45 uur	Inloop en vrij spelen
08:45 - 09:00 uur	kring/dagritme
09:00 - 10:05 uur	Werkje maken Puk activiteit Spelen in de hoeken
10:05 - 10:15 uur	Opruimen
10:15 - 10:35 uur	Eten en drinken
10:35 - 10:45 uur	Toilet bezoek en verschonen en jassen aandoen onder begeleiding
10:45 - 11:30 uur	Buiten spelen
11:30 - 12:15 uur	Spelen in de hoeken eventueel werkjes afmaken
12:15 - 12:30 uur	Afronding ochtend verhaaltje lezen of liedjes zingen

De groep tot 15.00 uur

Gaat na het buitenspelen nog even vrij spelen of een werkje of activiteit afmaken, Daarna gaan we gezamenlijk aan tafel eten als we klaar zijn gaan de peuters even rustig een boekje lezen of een puzzeltje maken. We spelen nog even buiten, eten een rijstenwafel en ronden we de dag af met wat liedjes en versjes.

Toiletbezoek en verschonen

Het spreekt voor zich dat peuters op verzoek ook altijd tussendoor naar het toilet mogen. Er gaat altijd een pedagogisch medewerker mee met de peuters. De kinderen leren zelf hun kleding los te maken, billen af te vegen, door te trekken, kleding vast te maken en hun handen te wassen. Het is prettig voor de peuters als ze gemakkelijke kleding dragen. De groepen maken voor het verschonen van de luier gebruik van één commode.

Vier ogen principe

Het vierogenprincipe wordt op verschillende manieren in de praktijk gebracht.

Gedurende de dag is de sociale controle op de medewerkers en kinderen groot.

- De gehele dag zijn er twee pedagogisch medewerkers op de groep. Er zijn altijd meerdere volwassenen in het gebouw aanwezig. Aan het begin en einde van de dag, tijdens de breng- en haalmomenten zijn er naast de pedagogisch medewerkers ook (veel) ouders aanwezig; Pedagogisch medewerkers lopen gedurende de dag regelmatig elkaars groepsruimtes binnen zonder te kloppen. Hun taken zijn zo met elkaar verweven dat ze elkaar even spreken om iets te overleggen of af te stemmen. Daardoor is er zicht op elkaars (pedagogisch) handelen. Ook de directie van de school loopt regelmatig de twee ruimtes binnen.
- Tussen het toilet en de verschoontafel in de stamgroep is een raampje waardoor je als pedagogisch medewerker met elkaar contact kunt houden. De peuters van de tweede groep (uit het BSO-lokaal) worden altijd verschoond in de stamgroep.
- Het toiletbezoek van de tweede groep bezoekt het toilet recht tegenover het lokaal. Eén leidster gaat met een groepje peuters naar het toilet. Beide deuren (van het lokaal en het toilet) staan open. De andere leidster zit/staat in de deuropening van het lokaal en heeft zicht op de toiletruimte.

Regels

Regels in de groep geven kinderen houvast. Ze weten waar ze aan toe zijn. Je kunt hen erop aanspreken en hen eraan herinneren. We leren kinderen rekening te houden met elkaar. Ze mogen elkaar geen pijn doen. Ze mogen ook niets afpakken. We proberen ze te leren afspraken te maken met elkaar. We stimuleren samenspel. We spreken ook met elkaar af om samen op te ruimen. We leren kinderen om het speelgoed niet stuk te maken maar er op een manier mee om te gaan dat het bruikbaar blijft. Als we eten en drinken blijven we aan tafel zitten. Als kinderen conflicten hebben met elkaar heeft de pedagogisch medewerker een bemiddelende rol.

Feesten

De verjaardag van het kind neemt een belangrijke plaats in. We maken een feestmuts voor de jarige en er wordt voor hem/haar gezongen in de kring. Als ouders het leuk vinden kunnen er foto's worden gemaakt. De jarige mag natuurlijk trakteren. Dat gebeurt in overleg met de leidsters. Een gezonde traktatie moedigen wij aan. Met het vieren van de vierde verjaardag nemen we tevens afscheid van de peuter die naar groep één gaat.

Er wordt veel thematisch gewerkt. De seizoenen komen bijvoorbeeld aan de orde. Het sinterklaas- en kerstfeest nemen een belangrijke plaats in. Rond het paasfeest wordt een paasontbijt voor de peuters georganiseerd. Met Moeder- en Vaderdag maken we een leuke attentie waarmee de peuters hun ouders kunnen verrassen.

Wennen

Tegen de tijd dat het kind geplaatst wordt op de peutergroep, nemen de leidsters contact op met de ouders over wanneer hun kind kan komen. Ook wordt er een "van harte welkom"-kaartje naar het kind gestuurd. De ouders komen met het kind langs om kennis te maken met de peutergroep en de pedagogisch medewerkers. Behalve voor het kind is het voor de meeste ouders ook een hele stap om hun kind naar de peutergroep te brengen. Vaak is het

voor het eerst dat ze hun kind alleen in een vreemde omgeving bij een onbekend persoon achterlaten. Er moet dan wederzijds vertrouwen zijn.

Om dit vertrouwen te bevorderen maken we de volgende afspraken:

- De ouders kunnen altijd tijdens de ochtend bellen om te vragen hoe het gaat. Per kind wordt in overleg met ouders ingeschat hoe lang de eerste ochtend gaat duren.
- De pedagogisch medewerker informeren de ouders eerlijk hoe de ochtend is verlopen.
- Als een peuter langdurig huilt en van streek raakt, worden de ouders gebeld. Het kind kan dan worden opgehaald. Als de ochtend toch nog te lang blijkt voor een kind kun je afspreken om het kind later te brengen.
- Ouders mogen aan het begin van de ochtend een poosje blijven, maar dan moet er afscheid worden genomen. Ouders kunnen er niet een ochtend bij blijven, omdat kinderen dan al snel denken dat ouders er altijd bij zijn.
- De pedagogisch medewerker staan altijd open voor een gesprek of vragen over het functioneren van het kind.

Wat verwachten wij van de ouders?

We geven de volgende verzoeken door aan de nieuwe ouders:

- Om de doorgang van de activiteiten voldoende plaats te laten vinden is het prettig als uw kind tussen 8.20 uur en 8.45 uur gebracht wordt.
- Als uw kind een keertje niet kan komen of u gaat tussen de schoolvakanties door met vakantie, zijn wij daarvan graag op de hoogte.
- Bij ziekte stellen we het op prijs als u dit telefonisch aan ons meldt. De leidster moet direct gewaarschuwd worden wanneer er in het gezin een besmettelijke ziekte heerst. Als uw kind hangerig of flink verkouden is, wordt u verzocht het kind thuis te houden.
- Wij geven de peuter nooit aan iemand anders mee dan aan de ouders of verzorgers tenzij de pedagogisch medewerkers zijn geïnformeerd dat de peuter door iemand anders gehaald zal worden.
- Als uw peuter de peutergroep voor het vierde jaar verlaat, weten wij dit graag een maand van tevoren.

Oudercommissie

Doel

De peutergroep heeft een oudercommissie bestaande uit drie ouders met een adviserende en signalerende taak. Leden wordt gevraagd mee te helpen met door de peutergroep georganiseerde activiteiten.

Welke ouders?

Geïnteresseerde ouders kunnen zich, indien er een vacature is, aanmelden voor de oudercommissie. Hierbij wordt erop gelet dat zij een afspiegeling zijn van de ouderpopulatie.

Informatie vanuit de oudercommissie

Leden die in de oudercommissie plaatsnemen worden met naam bekendgemaakt op de

website: www.goede-herderschool.nl onder het kopje van peutergroep/ oudercommissie.

Klachtenregeling Peutergroep Kastanjeplein

De pedagogisch medewerkers zijn voor de ouders in beginsel de eerst aanspreekbare persoon waar het gaat om zaken die niet geheel naar wens verlopen.

Indien een klacht niet naar tevredenheid wordt opgelost, kunt u zich wenden tot de directie van de Goede Herderschool.

Mocht ook die route niet tot tevredenheid leiden, dan kunt u zich wenden tot het bestuur van de Stichting Peuterspeelzalen Hillegersberg-Schiebroek, per adres Hilleniussingel 23; 3054 EX Rotterdam.

De (interne) klachtenprocedure van de peutergroep is neergelegd in de Klachtenregeling Peutergroep Kastanjeplein welke regeling ter inzage ligt op de peutergroep.

Voor de externe behandeling van klachten is Stichting peuterspeelzalen Hillegersberg-Schiebroek (verplicht) aangesloten bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen (www.degeschillencommissie.nl). Indien de Peutergroep Kastanjeplein de klacht niet binnen zes weken afhandelt of de klacht niet naar behoren afhandelt, kunnen de ouders/verzorgers hun klacht aan deze externe geschillencommissie voorleggen.

Ook hebben ouders/verzorgers in een aantal gevallen het recht om hun klacht direct aan de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen voor te leggen.

In artikel 7 van de Klachtenregeling Peutergroep Kastanjeplein leest u meer over de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen. In dat artikel 7 is tevens het geschilartikel van de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen opgenomen.

Pedagogisch beleidsmedewerker/ coach

Per 1 januari 2019 is een nieuwe kwaliteitseis ingevoerd: de pedagogisch beleidsmedewerker/ coach. De houder van Peutergroep Kastanjeplein heeft de functie in twee functies gesplitst: de pedagogisch beleidsmedewerker en de pedagogisch coach.

De houder heeft naast Peutergroep Kastanjeplein nog twee andere locaties. Op alle drie de locaties van houder wordt een pedagogisch coach ingezet en wel jaarlijks voor (minimaal) 10 uur x het aantal fte van de op de betreffende locatie werkzame pedagogisch medewerkers. De totale coachingsuren voor 2021 zijn dat 100 uur op jaarbasis. De pedagogisch coach ondersteunt de leidsters met de stap naar opbrengstgericht en professioneel werken op het gebied van de pedagogische aanpak.

Voorts heeft de houder een pedagogisch beleidsmedewerker in dienst die in 2021 per vestiging minimaal vijftig (50) uur per jaar besteedt aan de ontwikkeling en de implementatie van het pedagogisch beleid.

